

İnsanın hayatı yaratıldığından beri, din ve intizam içinde hareket etmesi ve insanların huzur ve saadet içinde yaşaması, akıl tutulmaları, zihin bulanıklıkları ortadan kaldırılması ve sapkınlıkların, fesatlıkların son bulması, yol ve yön tayini, hak ve batılın birbirinden ayrılması, dinin alemleri ve dinimizi şenlendiren ve güzelleştiren Peygamberler gönderilmiştir. Rab makamından merhametin tezahürü; dinin insana verdiği değer ve yüklediği misyona binaen Hz. Adem (A.S.) ile başlayan kutsala, kutsal yolculuk alemlere rahmet olarak ve insanlığa rehber olarak gönderilen son peygamber Hz. Muhammed (S.A.V) ile son bulmuştur. Dinimizde hak ve batıl mücadelesinin son peygamberi; alemlere ve insanlığımıza merhametin zirve noktasını yaşantısı ile göstererek batılın daima yok olacağını ve merhametin(hakkın) baki olacağını yaşantısı ile ayırım yapmadan tüm insanlığın güzelleştirilmesini Efendimiz (S.A.V.) ortaya koymuştur. Dinimizde son derece ihtiyaç duyduğumuz birlikte yaşam hukuku ve ahlakının temellerini Hz. Muhammed sav efendimiz atmış olup tüm insanlığa ve zinde de Müslümanlara göstermiş ve uygulamalarını tayin etmiştir. Kutlu elinin yolunu takip edenler, O'nun koymuş olduğu birlikte yaşam ahlakı ve hukuku ilkelerini kutlu elinin koyduğu temeller üzerine inşa etmek tüm müminlerin görevidir. Dinimize binyüzyıllık değerler katacak, insanlık huzur ve saadet içinde yaşam alanı oluşturmuş olacaktır. Hz. Muhammed (S.A.V.) birlikte yaşam ahlakı ve hukuku dinin nasıl temel attığını birkaç örnekle izah edelim. Örnekle İslamın İslam tarihine damga vuran Medine sözleşmesinin birlikte yaşam maddelerinin birkaç maddesine göz atalım. İslamın Medine sözleşmesi "Yahudilerden bize tabi olanlara yardım edilip iyi davranılacaktır. Onlar hiçbir haksızlığa uğramayacak, İslamın şamanlarına yardım edilmeyecektir"(17. Md.). "Yahudiler müminlerle birlikte tek bir topluluklardır. Onlar kendi dinlerine, Müslümanlar da kendi dinlerine göre yaşayacaklardır"(25. md).

İslamın İslam tarihine damga vuran Medine sözleşmesinin birkaç maddesine göz atalım. İslamın Medine sözleşmesi "Yahudilerden bize tabi olanlara yardım edilip iyi davranılacaktır. Onlar hiçbir haksızlığa uğramayacak, İslamın şamanlarına yardım edilmeyecektir"(17. Md.). "Yahudiler müminlerle birlikte tek bir topluluklardır. Onlar kendi dinlerine, Müslümanlar da kendi dinlerine göre yaşayacaklardır"(25. md).

"Müslümanlarla Yahudiler arasında yardımlaşma, karşılıklı hayırhah ve iyilik bulunacaktır"(36. md) Neccan'lı Hristiyanlar muamele Yahudiler tarafından işkenceye maruz kalan Neccan'lı Hristiyanlar altmış kişilik bir heyet oluştururlar ve Medine'ye gelirler. Başlarında da Abdülmecid adında bir papaz var. "Nereye gidiyorsunuz" diye sorulduğunda, "Medine'de peygamber olduğunu iddia eden bir zat var, onu İsa Mesih'in öğretilerine davet etmeye gidiyoruz." Altmış kişilik bir heyet Medine'ye girer. Vakit çok sıkışmıştır. Başlarındaki zat Peygamberimiz (S.A.V)'e der ki: "Bizim ibadet vaktimiz, biz sizinle konuşmaya, sizinle tartışmaya, kendi dinimize davet etmeye, size kendi dinimizi anlatmaya geldik. Ama bizim ibadet vaktimiz. Bize topluca ibadet edebileceğimiz, nezih, temiz, güzel mekân bulunur. Biz tüm Müslümanlar içinde Kabe'den sonra

mukaddes bildiğimiz, Mecid-i Nebevi'si onlara tahsis eder, onlar hep birlikte girerler Mescid-i Nebevi'si ve kendi ibadetlerini icra ederler. Bu bizim kitaplarımızın naklettiği birlikte yaşam ilkesi; istesna bir davranıştır. Mescitte bevl edene yul; ksek hoşgulu; Rasulullah (S.A.V), Ashabıyla Mescid'de otururken oraya bir bedev'i geldi ve kalkıp Mescid'in bir kulesine idrar yapmaya başladı. Ashab-ı Kiram ile bu fiyle bağışarak adamı engellemek istediler. Fakat Rasulullah (S.A.V.), derhal Ashabına dahale ederek: "Bırakın adamı, gulsun; işini" buyurdu ve oraya bir kova su getirilip döküldü; imesini emretti. Sonra bedev'i ağıırıp burasının Mescid olduğunu, pisletmenin, kirletmenin doğru olmayacağını anlattı. Mescitlerde Allah'ın zikredildiğini, namaz kılındığını, Kur'an okunduğunu gulsun; zel bir lisanla ve tatlılıkla ifade edip adamı ikna etti.(Buhari vudu 61) Hakkın tecellisi Medine'de malını satan bir Yahudi'ye, hoşuna gitmeyen bir fiyat nerilince, "Musa'si insanlık zerine sevine yemin olsun ki, olmaz" dedi. Ensar'dan bir adam bunu duyunca, "Nebi aramızda iken sen nasıl Musa'si insanlık zerine sevine yemin olsun, dersin" diyerek Yahudi'ye bir tokat attı. Yahudi Hz. Peygambere giderek "Ey Ebu'l-Kasım! Benim zimmetim ve ahdim (korunma garantim ve anlaşmam) varken falancaya ne oluyor da bana tokat atıyor" dedi. Allah Resulü adama, niçin vurduğunu sordu. O da olayı anlattı. Nebi(s.a.v) kızgınlığı yul; zünde belli olacak şekilde öfkelendi ve şöyle buyurdu: "Allah'ın Peygamberleri arasında ul; stul; k yarışı yapmayınız."(Buhari Enbiya 36) Yararatılana Yararatandan ul; tül; rül; hül; rmet: Yahudi cenazesi Hz. Peygamber Mül; slül; man olsun olmasın insanlar arasında bir ayırım da yapmamıştır. Örneğin bir defasında Medine'de Mül; slül; manlarla birlikte otururken ul; nlerinden geçen bir cenaze ul; nünde ayağa kalkmıştır. Onun bu tutumu karşısında "Ey Allah'ın Resulü! o ul; len bir Mül; slül; man değildi," denilmesi zere "o da bir can taşıyor muydu?" diyerek insanlar arasındaki en temel asgari mül; şterek olan insan olma niteliğinin ul; nemini vurgulamıştır. Kaynaklar sul; zül; edilen bu cenazenin Yahudi olduğunu, saygı il; in ayağa kalktığını ve bunu da ashabına tavsiye ettiğini belirtmektedir.(Buharicir; Cenacirc; iz, 50) Sonu il; olarak yaşamımıza her yul; nül; ile muhteşem yul; n veren Kutlu Nebiyi il; ağıımızda iyi anlayamaz ve anlaşılmasına il; alışılmazsa dül; nyamız kargaşadan(kaos), zulul; mden ve gül; il; lerin hacirc; kimiyetinden kurtulamaz ve mazlumların, gariplerin ve kimsesizlerin şuan ağladığı gibi ağlamaya devam edecektir. Gelin hep birlikte Kutlu El il; inin yolunu tutalım ve hep birlikte ayağa kalkıp dül; nyamızı yaşanılır hale il; evirmeye ve birlikte yaşam ahlakını ve hukukunu oluşturmaya gayret gül; sterelim. Emin YAVUZYİĞİT
Uzman İmam Hatip

[islam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)